

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság

Kfv.II.37.119/2012/14.szám

A Kúria dr. Hajas Mónika ügyvéd által képviselt I.r., II.r. felpereseknek a jogtanácsos által képviselt Megyei Kormányhivatal alperes ellen építési ügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított perben, amely perbe az alperes pernyertessége érdekében dr. Kiss Tibor Zoltán ügyvéd által képviselt I.r. és dr. Lakatos Péter ügyvéd által képviselt II.r. és III.r. beavatkozók beavatkoztak, a Pest Megyei Bíróság 2011. november 7. napján kelt 1.K.26.384/2011/13. számú jogerős ítélete ellen az alperes által 15. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott napon tartott tárgyaláson meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Kúria a Pest Megyei Bíróság 1.K.26.384/2011/13. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest és az I.r. alperesi beavatkozót, hogy 15 napon belül fizessenek meg a felperesek együttes kezéhez külön-külön 50.000 (ötvenezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi a II.r. és III.r. alperesi beavatkozókat, hogy 15 napon belül egyetemlegesen fizessenek meg a felperesek együttes kezéhez 50.000 (ötvenezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi a II.r. és III.r. alperesi beavatkozókat, hogy -külön felhívásra - fizessenek meg az államnak 70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati illetéket.

A le nem rótt további 70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak helye nincs.

I n d o k o l á s

Az építtetők (a továbbiakban: II. és III.r. beavatkozó)

tulajdonában álló hrsz-ú, természetben szám alatti ingatlanon autószerelő műhely, utcafronti kerítés és csapadék vízgyűjtő műtárgy építésére építési engedélyt kaptak.

A perbeli ingatlan telek szomszédai, a felperesek fellebbezése nyomán eljáró másodfokú hatóság, az alperesi jogelőd eljárásában részt vett másodfokú szakhatóságként, mint az I.r. beavatkozó jogelődje az ÁNTSZ Közép-magyarországi Regionális Intézete (a továbbiakban: I.r. beavatkozó). Az I.r. beavatkozó hiányolta a dokumentációból a környezetvédelmi munkarészt, majd - fenntartva az elsőfokú szakhatóság kikötéseit -, azzal járult hozzá az építési engedély kiadásához, hogy a műhelyépületbe megnövelt hanggátlású nyílászárókat kell beépíteni, a telekhatár mentén tömör kerítést kell létesíteni, a kipufogó gázok elszívását a tető síkja felett való kivezetéssel biztosítani kell és a használatba vételi engedélyezési eljárás során ellenőrző zajmérést kell végezni.

Az alperesi jogelőd a fentiekben ismertetett szakhatósági állásfoglalásra tekintettel az elsőfokú építésügyi hatóság 8-264/7/2008. számú határozatát megváltoztatva 2008. szeptember 2-án kelt P-52-3249/9/2008. számú határozatában megadta az építési engedélyt. A másodfokú jogerős határozat ellen jogorvoslatot egyik fél sem kezdeményezett.

Az építtetők kérelmére az elsőfokú építésügyi hatóság 2010. május 27. napján kelt 6543/17/2010. számú határozatával a végleges használatba vételi engedélyt kikötésekkel megadta. A kikötések között a Közép-dunavölgyi Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség határidő tűzésével olajfogó berendezés építését írta elő. Az elsőfokú közegészségügyi szakhatóság állásfoglalása azt tartalmazta, hogy a zaj- és levegőtisztaság-védelmi előírásokat be kell tartani.

A használatbavételi engedéllyel szemben a felperesek nyújtottak be fellebbezést, arra hivatkozva, hogy az építési engedélybe foglalt szakhatósági kikötést, a telek határon tömör kerítés megépítését a II. és a III.r. beavatkozó elmulasztotta.

A másodfokú eljárásban az I.r. beavatkozó az elsőfokú szakhatósági döntést helyben hagyta kiemelve, hogy a helyszíni szemle során megállapítást nyert, miszerint a műszakilag ésszerű méretű kerítés megépült, a zajhatással nem terhelt, illetve a védelmet nem igénylő homlokzat irányába zajvédelmi célú kerítés megépítése nem szükséges.

Az alperes 2011. január 21. napján kelt 50PM-236/1/2011. számú határozatával az elsőfokú döntést részben megváltoztatta - törölte az olajfogó építésére vonatkozó feltételeket - elfogadva az I.r. beavatkozó állásfoglalását, melyben hozzájárult a használatbavételi engedély kiadásához. Határozatának indokolásában utalt a 2010. október 13-án tartott helyszíni szemlére, mely során megállapítást nyert, miszerint az olajfogó, a beltéri kipufogógáz elszívó és a veszélyes hulladéktároló elkészült. Az állásfoglalással egyetértve

kiemelte, hogy a kerítéssel kapcsolatban további kötelezettség előírása nem indokolt, a felperesek - amennyiben úgy döntenek -, saját területen tömör oldalhatárú kerítést építhetnek.

Az alperes határozata ellen a felperesek keresetet terjesztettek elő.

Az elsőfokú bíróság a felperesek keresetének helyt adott, és az alperesi határozatot az elsőfokú határozatra kiterjedően hatályon kívül helyezte, és a közigazgatási hatóságot új eljárásra kötelezte.

Ítéletének indokolásában hivatkozott az építési hatósági eljárásokról és az építésügyi hatósági ellenőrzésről szóló 193/2009.(IX.15.) Korm.r. (a továbbiakban: Korm.r.) 35.§ (2) bekezdésére, amely helyes értelmezése szerint, a használatba vételi engedély benyújtásakor az építési engedélyben előírtaknak teljesítettnek kell lenniük.

Hangsúlyozta, hogy az építésügyi hatóságnak helyszíni szemlén meg kell győződnie, hogy az építtető az engedélyben foglaltakat, beleértve a kikötéseket is teljesítette-e. Megállapította, hogy az építési engedély teljesen egyértelműen fogalmaz akkor, amikor kimondja: „a telekhatár mentén tömör kerítést kell létesíteni”. Az építési engedély a teljes telekhatár mentén írta elő a tömör kerítés létesítését, ezzel nem csak a káros zajhatásokat kívánta távol tartani, hanem minden egyéb a beavatkozók tevékenysége eredményezte káros hatást. Álláspontja szerint nem felel meg az egyébként mindenki által tudomásul vett építési engedélynek az a megoldás, hogy a tömör kerítés csak a felépítmény vonaláig épüljön meg.

Hangsúlyozta, hogy a kerítés jellemzői egyszerű szemrevételezéssel is megállapíthatók, ebben a kérdésben szakértő kirendelése szükségtelen. A szakhatóság éppúgy kötve van saját korábbi állásfoglalásához, mint az eljáró építésügyi hatóság. Kiemelte, hogy a per tárgya a használatbavételi engedély törvényessége, amely során azt kellett az elsőfokú bíróságnak vizsgálni, hogy az építési engedélyben előírtak teljesültek-e vagy sem.

A jogerős ítélet ellen az alperes és az II. és III.r. beavatkozók felülvizsgálati kérelmet, az I.r. beavatkozó csatlakozó felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő.

Az alperes elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatását a kereset elutasítását, másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra, új határozat hozatalára utasítását kérte.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ítélete sérti a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 177.§ (1) bekezdésében és 339/B.§-ában foglaltakat. Az építési engedélybe foglalt I.r. beavatkozási szakhatósági kikötés további öt feltétele közül az egyik, a tömör kerítés létesítésére vonatkozó

előírás, mely e tényen kívül semmilyen egyéb kitételt nem tartalmaz a kerítés hosszára, magasságára vonatkozóan, és egyértelmű, hogy valamennyi előírás a zajterhelés csökkentését célozta. A használatbavételi engedély kiadása során tartott helyszíni szemle, valamint a zajvizsgálati eredmény alátámasztották, hogy a megépült kerítésszakasz, mint műszakilag ésszerű megoldás az építési engedélynek megfelel. Az elsőfokú bíróság álláspontja, miszerint a tömör kerítés a II. és III. r. beavatkozóknak a telekhatár mentén végig ki kellett volna építeniük téves, felülbírálja az I.r. beavatkozó véleményét, mely esetben a bíróságnak a Pp. 177.§ (1) bekezdése alapján, figyelemmel az EBH 2008.1834. számú eseti döntésére is, szakértőt kellett volna kirendelnie.

A II. és III.r. beavatkozó felülvizsgálati kérelmében az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését, és a felperesek keresetének elutasítását kérték.

Hivatkoztak arra, hogy az építésügyi eljárásban az alperes és a szakhatóságok többször megerősítették: a megépült kerítés műszakilag megfelelő, a környezetvédelmi cél elérésére alkalmas. Ilyen előzmények mellett jogsértő az elsőfokú bíróság döntése, mely az alperesi határozatot és a szakhatósági véleményeket felülbíráltta, anélkül, hogy a Pp. 177.§ (1) bekezdésében előírtakat, illetve az eseti döntésben megfogalmazott bírói gyakorlatot figyelembe vette volna. Hangsúlyozták a szakhatósági állásfoglalás megdöntése csak a perben kirendelt szakértő aggálytalan véleménye alapján lehetséges. Bejelentették, hogy a tevékenységük zavartalan és jogszerű gyakorlása érdekében a kerítést teljes hosszában megépítették, melyet a csatolt közjegyzői nyilatkozattal igazolták.

Az I.r. beavatkozó csatlakozó felülvizsgálati kérelmét a Kúria elutasította a Kfv. 11. szám alatti végzésében, ezért azt, mint észrevételt értékelte. E beadványban - egyetértve az alperessel és a II. és III.r. beavatkozóval - elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatását, a kereset elutasítását, másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra, új határozat hozatalára utasítását kérte. Az alperes által előadottakon túl hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság ítélete jogsértő azért is, mert egy már felül nem vizsgálható közigazgatási döntést, az építési engedélyt értelmezi túlterjeszkedve a per keretein, amelynek tárgya a használatbavételi engedély. Egyúttal tévesen, kiterjesztően értelmezi az építési engedély előírásait, amellyel valójában azt módosítja. Beadványában utalt az EBH 2008. 1834. számú, illetve a KGD. 2008. 235. számú azonos tartalmú eseti döntésére.

A felperesek felülvizsgálati ellenkérelmükben az elsőfokú ítélet hatályában való fenntartását kérték. Részletes érvelést adtak elő mind az alperes, mind a beavatkozók felülvizsgálati kérelmében

foglaltakkal szemben. Álláspontjuk szerint jogszerű ítélet született, amely kizárólag a használatbavételi eljárás törvényességével foglalkozott, nem szakértői kérdésben foglalt állást, a szakértő kirendelésének mellőzését alaposan megindokolta, ezért nem sérült a Pp. 177.§ (1) bekezdése. A felperesek hangsúlyozták, hogy a kerítés kérdése csak egy volt a keresetükben felhozott érvek között, az a szakhatósági eljárásokat összességében kifogásolta. Kiemelték, irreleváns, hogy utóbb mi készült el a kerítésből, annál fontosabb, hogy az építési engedélyben foglaltak közül mi hiányzott az elsőfokú használatbavételi engedély kiadásakor. Kiemelték, hogy a kerítés teljes egészében hiányzott, nem készült el a veszélyes hulladéktároló, és az olajfogó berendezés sem, azok - a kerítés csak részben - a másodfokú eljárás alatt épültek meg. Hangsúlyozták - egyezően az elsőfokú bírósággal -, hogy a tömör kerítés teljes telekhatáron való megépítése éppen azért kötelessége a beavatkozóknak, mert az építési engedély alapjául szolgáló szakhatósági állásfoglalás külön kitételeket nem tartalmaz és az érintettek az építési engedélyt jogorvoslattal nem támadták meg. Álláspontjuk szerint a II. és III.r. beavatkozók felülvizsgálati kérelme számtalan iratellenes állítást tartalmaz.

Az alperes és a II.r. és III.r. alperesi beavatkozók felülvizsgálati kérelme nem alapos.

A Kúria a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelmek keretei között vizsgálta felül, a Pp. 272.§ (2) bekezdése és a Pp. 275.§ (2) bekezdése alapján.

A Kúria álláspontja szerint az elsőfokú bíróság helyesen megállapított tényállásból helytálló következtetésre jutott az alperesi határozat jogszerűségével kapcsolatban, döntésével és indokaival a felülvizsgálati bíróság egyetért.

A Kúria mindenekelőtt vizsgálta azon alperesi és beavatkozóí felvetést miszerint a bíróság túlterjeszkedett a kereseti kérelmen és egy olyan közigazgatási határozat - az építési engedély - előírásait vizsgálta, amely anyagi jogereje folytán nem képezhetette felülbírálat tárgyát. A helyes megközelítés a fentiekkel szemben az, hogy az elsőfokú bíróság a jelen per tárgyát képező közigazgatási határozatok jogszerűsége vizsgálatakor az építési engedélyt mintegy kiindulási pontként, viszonyítási alapként használta fel, figyelemmel a Korm.r. 35.§ (2) bekezdésében foglaltakra. Jogszabályi előírás ugyanis, hogy a használatbavételi engedély kiadásának feltétele az, hogy az építmény megfeleljen a jogerős építési engedélyben előírtaknak. Ennek következtében elkerülhetetlen volt, hogy az elsőfokú bíróság a tényállás részévé tegye az építési engedély tartalmát anélkül, hogy annak jogszerűségéről állást foglalt volna. Az a körülmény ugyanis, hogy az építési engedély előírásait az elsőfokú bíróság értelmezte nem

meríti ki a felülvizsgálat fogalmát, így nem helytálló az ezt megfogalmazó az alperesi vélemény.

A Kúria ezt követően vizsgálta, hogy az építési engedélybe foglalt „a telekhatár mentén tömör kerítést kell létesíteni” szakhatósági előírás értelmezése minősülhet-e olyan szakkérdésnek, amely szakértő bevonását indokolja. A Kúria álláspontja szerint a fenti előírás tartalmának kibontása egyszerű nyelvtani értelmezést igényel és nem többet. Miután az előírás részleteket nem tartalmazott, egyértelmű, hogy a szakhatóság eredeti célja a telekhatár teljes hosszában tömör kerítés létesítésének előírása volt, ellenkező esetben az előírás árnyaltabb módon fogalmazódik meg. Egyetért a Kúria az elsőfokú bírósággal abban, hogy a használatba vételi engedély kiadásakor a szakhatóság építési engedélyben rögzített előírásaihoz nemcsak az építtető, hanem a hatóságok, maga a szakhatóság is kötve van, attól nem térhet el, nem tulajdoníthat eredeti előírásának más értelmet.

A kérdésre, hogy a jelen perben mindez szakkérdésnek minősül-e a válasz egyértelmű nem. Az a körülmény ugyanis, hogy valamely előírás a szakhatóságtól származik, nem teszi az előírást feltétlenül oly bonyolulttá, hogy annak tartalmát csak szakértő elemezheti, e kérdés minden ügyben egyedi megfontolást igényel. A perbeli építési engedélybe foglalt előírás egyszerű és egyértelmű, további szakértői elemzést nem igényel, az pedig nem szakértői, hanem jogkérdés, hogy a használatbavételi engedély kapcsán a kikötés nem felülírható. A megvalósult kerítés tényleges hossza nem volt vitatott, - ha az lett volna - a megvalósulás egyszerű szemrevételezéssel, szakértő nélkül eldönthető. A Kúria ezen jogi álláspontjából egyenesen következik, hogy az elsőfokú bíróságnak szakértőt két esetben kellett volna kirendelnie. Egyfelől akkor, ha elfogadható lenne az alperesi oldal által felvetett álláspont, miszerint a szakhatóság az építési engedélybe foglalt álláspontját módosíthatja, pontosíthatja a használatba vételi engedély kiadásakor. Ez azonban kizárt. Másfelől abban az esetben, ha a tömör kerítés az építési engedélyben rögzített valamely műszaki paramétere, mérete vagy az anyaga tekintetében az építtető úgy tér el, hogy annak ténye, vagy az eredeti előírásnak való szakmai megfelelése vitatható. Ebben az esetben lehetett volna - a vitatott kérdés tekintetében megfelelő - szakértelemmel rendelkező szakértő kirendelésére sort keríteni, mivel a kérdés az, hogy a megépült kerítés megfelel-e az előírásoknak, teljesíti-e az elvárt védelmi feladatait és nem az, mint a jelen esetben, hogy egyáltalán teljes hosszban megépült-e a kerítés. Tekintettel a fentiekben kifejtettekre a Kúria megállapította, hogy az elsőfokú bíróság nem sértette meg a Pp. 177.§ (1) bekezdését, nem rendelkezett a EBH 2008.1834. számú eseti döntésében kifejtett állásponttal ellentétesen, mivel a perben felmerült kérdés megválaszolása nem igényelt szakértelmet.

Minderre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275.§ (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A perveztes alperes és az I.r. alperesi beavatkozó a Pp. 270.§ (1) bekezdése folytán a felülvizsgálati eljárásban is alkalmazandó Pp. 78.§ (1) bekezdése alapján köteles a felperesek jogi képvisellel felmerült felülvizsgálati eljárási költségei megfizetésére.

A perveztes II. és III.r. alperesi beavatkozók a Pp. 270.§ (1) bekezdése folytán a felülvizsgálati eljárásban is alkalmazandó Pp. 78.§ (1) bekezdése és 82.§ (1) bekezdése alapján egyetemlegesen kötelesek a felperesek jogi képvisellel felmerült felülvizsgálati eljárási költségei megfizetésére.

A perveztes II. és III. alperesi beavatkozók Pp. 78.§ (1) bekezdése és a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13.§ (2) bekezdése alapján viselik a le nem rótt felülvizsgálati illetéket, míg az alperest terhelő felülvizsgálati illetéket a 6/1986.(VI.26.)IM rendelet 14.§-a alapján az állam viseli.

Budapest, 2013. január 30.

Dr. Tóth Kincső sk. a tanács elnöke, Dr. Rothermel Erika sk. előadó bíró, Dr. Márton Gizella sk. bíró